-*Caus.* (क्लमयति-ते) To fatigue, exhaust, depress, wither; प्रियाशोको जीवं कुसुममिव घर्मो क्लमयति U. 3. 30. (v. l.).

क्लमः, क्लमथः, क्लमथुः Fatigue, languor, exhaustion; विनोदितदिनक्लमाः कृतरुचश्च जाम्बूनदैः Śi. 4. 66; Ms. 7. 151; Ś. 3. 20.

क्लान्त *p. p.* [क्लम्-क्त] 1 Fatigued, tired out; तमातपक्लान्तम् R. 2. 13, Me. 37; V. 2. 23. -2 Withered, faded: क्लान्तो मन्मथलेख एष नलिनीपत्रे नखैरर्पितः Ś. 3. 25; R. 10. 48. -3 Lean, thin, emaciated. -4 Depressed in spirits, exhausted. -**Comp.** -**मनस्** *a.* languid, low spirited.

क्लान्तिः *f.* [क्लम्-क्तिन्] Fatigue. -**Comp.** -**च्छिद्** *a.* refreshing, invigorating.

क्लव् 4 Ā. (क्लव्यते) To fear, be afraid (according to some 1 Ā. also).

क्लिद् 4 P. (क्लिद्यति, क्लिन्न) To become wet, be damp, be moist. -*Caus.* To moisten, wet; न चैनं क्लेदयन्त्यापः Bg. 2. 23; Bk. 18. 11.

क्लिन्न *a.* 1 Wet, moistened; running (as an eye). -2 Rotted, putrified; Charak 1. 11, 27. -3 Soft, moved (as heart); क्लिन्नधियं च मातरम् Bhāg. 4. 3. 10; 9. 11. 5. -**Comp.** -**अक्ष** *a.* blear-eyed. -**वर्त्मन्** *n.* watering of the eyes. -**हृद्** *a.* tender-hearted.

क्लेदः [क्लिद्-भावे घञ्] 1 Wetness, moisture, dampness; Śānti 1. 29; तदङ्गनक्लेदसमाकुलाक्षम् R. 7. 27. -2 Running, discharge from a sore; Ms. 7. 55. 23. -3 Distress, suffering; कुशलवोन्मृष्टगर्भक्लेदः R. 15. 32 (= उपद्रव Malli.)

क्लेदक *a.* Wetting, moistening. -**कः** 1 Phlegm. -2 One of the fires in the body.

क्लेदन *m.* The moon.

क्लेदन *a.* [क्लिद् णिच्-ल्युट्] Wetting, making wet. -**नः** Phlegm. -**नम्** 1 Wetting, moistening. -2 Trickling, oozing.

क्लेदित *a.* Soiled; Subh.

क्लेदुः 1 The moon. -2 Morbid combination of the three humors of the body (संनिपात).

क्लिन्द् 1 U. (क्लिन्दति-ते) To lament.

क्लिब् *f.* Ved. The created world; क्लिबे स्मर कृतं स्मर Vāj. 40. 15.

क्लिश् 4 Ā. (also P. according to some authorities) (क्लिश्यते, क्लिष्ट or क्लिशित) 1 To be tormented, be afflicted, suffer; अप्युपदेशग्रहणे नातिक्लिश्यते वः शिष्या M. 1; त्रयः परार्थे क्लिश्यन्ति साक्षिणः प्रतिभूः कुलम् Ms. 8. 169. -2 To torment, molest; भक्तं मां मातिचिक्लिशः Bk. 6. 17. -II 9 P. (क्लिश्नाति, क्लिष्ट, क्लिशित) 1 To torment, afflict, molest, distress; क्लिश्नाति लब्धपरिपालनवृत्तिरेव Ś. 5. 6; एवमाराध्यमानोऽपि क्लिश्नाति भुवनत्रयम् Ku. 2.40; R. 11. 58. -2 To suffer, feel pain.

क्लिश्नत् *a.* Dispelling, removing; शीतांशोरंशुजालैर्जलधरमलिनां क्लिश्नती कृत्तिमैभीम् Mu. 3. 20. (v. l. क्लिन्दत्).

क्लिशित, -क्लिष्ट *p. p.* 1 Distressed, suffering pain or misery. -2 Afflicted, tormented. -3 Faded. -4 Inconsistent, contradictory; *e. g.* माता मे वन्ध्या. -5 Elaborate, artificial (as a composition.). -6 Put to shame. -7 Wearied; hurt, injured. -8 Being in a bad condition, worn; पीतेनैकेन संवीतां क्लिष्टतोत्तमवाससा Rām. 5. 15. 21. -9 Marred, impaired; Ś. 5. 19; Pt. 1. 11; Ś. 6. 10; disordered, Ś 7. 14. -10 Dimmed, made faint; हिमाक्लिष्टप्रकाशानि ज्योतींषीव मुखानि वः Ku. 2. 19. -11 Injured, hurt; Ś. 6. 19. -12 Bothersome, tedious; यथा शरीरो बालस्य गुप्तः सान्क्लिष्टकर्मणः Rām. 7. 75. 4. (the commentator Rāma Tilaka gives क्लिष्टकर्मणः = शुभाचारस्य, which seems doubtful). -**ष्टम्** A contradictory statement. -**Comp.** -**वर्त्मन्** *n.* a disease of the eyelids.

क्लिष्टा *f.* A kind of चित्तवृत्ति as laid down in the पातञ्जलयोगशास्त्र.

क्लिष्टिः *f.* 1 Affliction, anguish, distress, pain. -2 Service.

क्लेशः [क्लिश्-भावे घञ्] 1 Pain, anguish, suffering, distress, trouble; किमात्मा क्लेशस्य पदमुपनीतः Ś. 1; क्लेशः फलेन हि पुनर्नवतां विधत्ते Ku. 5.86; Bg. 12. 5. -2 Wrath, anger. -3 Care, trouble. -4 Worldly occupation. -5 Sin (in the Buddhist sense); अविद्याऽस्मितारागद्वेषाभिनिवेशाः क्लेशाः Yoga Sūtra 2. 3. अपि च क्लेशान् विहाय मम शत्रुबुद्धिरेव नान्यत्र Nāg. 3; अनुकम्प्यतामसौ राज्यस्य कृते क्लेशदासीकृतो तपस्वी *ibid.* -**Comp.** -**अपह** *a.* allaying pain, consoling, palliative. (-**हः**) a son. -**कर** *a.* causing pain or trouble. -**क्षम** *a.* capable of enduring trouble.

क्लेशक *a.* [क्लिश्-वुन्] Giving pain, troublesome.

क्लेशलः Pain; तेषामसौ क्लेशल एव शिष्यते Bhāg. 10. 14. 4.

क्लेशित *a.* Pained, distressed; Mb. 3. 4.

क्लेशिन् *a.* 1 Causing pain or suffering -2 Hurting, injuring. निःश्वासेनाधरकिसलयक्लेशिना विक्षिपन्तीम् Śi.

क्लीतकिका, क्लीतनी The Indigo plant.

क्लीब् 1 Ā. (क्लीबते) 1 To be impotent, to behave like a eunuch. -2 (10 Ā) To be timorous, to be modest or unassuming; प्राप्तौ पुरुषकारादि मुक्त्वा क्लीबयसे कथम् Ks. 104. 125.

क्लीब (व) *a.* 1 Impotent, neuter, emasculated; Ms. 3. 150, 4. 205; Y. 1. 223. -2 Unmanly, timid, weak, weak-minded; R. 8. 84; क्लीबान् पालयिता Mk. 9. 5. -3 Cowardly. -4 Mean, base. -5 Idle. -6 Of the neuter gender. -7 Desireless (कामहीन); विद्वान्क्लीबः पश्यति प्रीतियोगात् Mb. 12. 292. 23. -**बः, -बम्** (-**वः, -वम्**) 1 An impotent man, a eunuch; न मूत्रं फेनिलं यस्य विष्ठा चाप्सु निमज्जति।